

Udskriftsdato: 27. december 2025

KEN nr 9302 af 01/10/2001 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse C-50-01 om nødvendig boligændring - fjernelse af badekar og etablering af bruseniche - afhjælpning med mindre omfattende ændringer - funktionsniveau - badeværelsets indretning og størrelse

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 350450-00

Ankestyrelsens principafgørelse C-50-01 om nødvendig boligændring - fjernelse af badekar og etablering af bruseniche - afhjælpning med mindre omfattende ændringer - funktionsniveau - badeværelsets indretning og størrelse

Resume:

Ankestyrelsen fandt ikke fuldt tilstrækkeligt grundlag for, at ansøgers funktionsevne nødvendiggjorde fjernelse af badekar og etablering af bruseniche, idet ansøgers aktuelle problemer i badesituationen på rimelig måde kunne afhjælpes med den af kommunen tilbudte bademulighed.

Ankestyrelsen lagde ved afgørelsen vægt på, ansøgers konkrete funktionsniveau samt badeværelsets indretning og størrelse, herunder mulighederne for at afhjælpe badeproblemerne ved at foretage mindre omfattende og bekostelige ændringer.

Love:

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 944 af 16. oktober 2000 - § 102, stk. 1

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 979 af 1. oktober 2008 - § 116, stk. 1

Vejledninger:

Socialministeriets vejledning nr. 52 af 5. marts 1998 om støtte til hjælpemidler, biler, boligindretning m.v. (Lov om social service) - kapitel 13

Sagsfremstilling:

Sagen vedrørte en 72-årig mand, som led af følger efter polio med stærkt nedsat kraft i mave- og rygmuskler, total lammelse af hele højre arm, mindre funktionsnedsættelse i venstre arm samt nedsat lungefunktion efter lammelser af åndedrætsorganerne i det akutte stadie. Ansøger havde gangfunktion uden støtte, men blev hurtigt forpustet.

Det var oplyst, at ansøger havde tiltagende svært ved at komme ind og ud af sit siddebadekar, som havde en kant på 62 cm., idet den venstre hånd ikke længere alene kunne kompensere for de manglende kræfter i ryg- og mave samt højre arm. Det var endvidere oplyst, at ansøger tog bad 2 gange ugentligt. Ansøgers hustru hjalp ansøger på badeværelset, støttede ansøger, når han stod op i badekarret og vaskede ham på ryggen. Ansøger ønskede ikke at sidde ned under badet, idet han havde svært ved at komme op at stå igen.

Ansøger ansøgte herefter kommunen om støtte til at få nedrevet badekarret og etableret en bruseniche.

Kommunen meddelte afslag på ansøgningen. Afslaget blev begrundet med, at der var plads til at ansøger kunne tage bad udenfor badekarret siddende på en badetaburet. Det blev samtidig oplyst, at ansøger var blevet tilbudt et blandingsbatteri med håndbruser monteret ved håndvask og skridsikring af terazzogulv. Ansøger ønskede imidlertid ikke at tage imod dette tilbud.

I klagen til kommunen var det bl.a. oplyst, at ansøger på grund af de meget svage muskler i mave og ryg samt den totale lammelse af højre arm ville have meget vanskeligt ved at benytte badekarret. I det omfang ansøger skulle bade siddende på en taburet udenfor badekarret, ville gulvet endvidere blive vådt og ansøger ville ikke have mulighed for at tørre gulvet efterfølgende. Det var herudover anført, at det

for at skabe plads til en badetaburet ville være nødvendigt, at vende døren til badeværelset, idet den aktuelt blev åbnet indad i rummet. Det ville endvidere, på grund af rummets størrelse og indretning, være særdeles vanskeligt at anbringe en bruser på brusestang. Det var endelig oplyst, at ansøger ikke ville være i stand til at holde en håndbruser, da hele højre hånd og arm var lammet. I det omfang ansøger i stedet fik en bruseniche afskærmet med forhæng, hvor der ville være mulighed for anbringelse af bruserstang på væggen samt badetaburet, ville ansøger være selvhjulpent, idet det herefter ikke var tvingende nødvendigt, at gulvet blev tørret med det samme.

I klagen var der afslutningsvist henvist til en artikel i "Nyt fra Ankestyrelsen" nr. 2, 1999, hvor Ankestyrelsen havde gjort opmærksom på, at Ankestyrelsen ikke havde fastlagt en praksis for sager om nedrivning af badekar og etablering af bruseniche.

Det sociale nævn tiltrådte kommunens afgørelse.

Nævnet henviste til at kommunen, efter servicelovens § 102, stk. 1, yder hjælp til indretning af bolig til personer med varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når indretning er nødvendig for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for den pågældende.

Af Socialministeriets vejledning til bestemmelsen fremgår bl.a., at det ved afgørelse af sager om foretagelse af mere omfattende og bekostelige ændringer, fx. hjælp til om- og tilbygning med henblik på indretning af værelse eller lignende, påhviler kommunen nærmere at undersøge, om en mere hensigtsmæssig eller økonomisk afhjælpning af boligforholdene, eventuelt ved flytning kan tilvejebringes.

På denne baggrund fandt nævnet ikke, at kunne tilsidesætte kommunens vurdering, hvorefter ansøger kunne tage bad udenfor badekarret siddende på en badetaburet, som der efter det oplyste var plads til i ansøgers badeværelse.

Nævnet lagde særligt vægt på, at kommunen havde tilbudt ansøger et blandingsbatteri med håndbruser monteret ved håndvask og skridsikring af terazzogulv. Det var imidlertid oplyst, at ansøger ikke ønskede at tage imod dette tilbud.

Nævnet foreslog herefter, at kommunen overvejede mulighederne for at yde ansøger hjemmehjælp.

I klagen til Ankestyrelsen var det bl.a. anført, at ansøger ikke fandt det forsvarligt, at tage bad hverken i badekarret eller siddende på en badestol midt i badeværelset og at han ikke ønskede at modtage fremmed hjælp til personlig hygiejne.

Under sagens behandling i Ankestyrelsen modtog Ankestyrelsen supplerende oplysninger fra kommunen i form af bl.a. en tegning over badeværelsets indretning. Det fremgik heraf, at ansøgers badeværelse målte ca. 2 meter x 1,5 meter.

Ankestyrelsen modtog endvidere en supplerende udtalelse fra en speciallæge. Det fremgik bl.a. heraf, at ansøger havde svære følger efter børnelammelse og at der især var lammelse af højre arm, hvor der ikke var brugbare muskler bortset fra en smule bøjefunktion i albuen. Ligeledes var skulderbladet løst. Ansøger havde tillige lammelser på venstre side. Den venstresidige lammelse var dog mindre voldsom, men klart så omfattende, at ansøger i mange situationer kun lige var i stand til at løfte og bevæge musklerne imod tyngden. Det særlige var endvidere, at ansøger også havde nedsat funktion af mavemusklerne i ret svær grad, ligesom rygstrækkerne på øverste venstre side var meget svage. Sidstnævnte medførte en dårlig balance i kroppen. Ansøgers kraft i venstre hånd var så svag, at han alene kunne bære selv lette ting få meter. På grund af ansøgers uens muskelstyrke i kroppen havde han fået scoliose, skævhed i ryggen, og der ville være øget tendens til slid og ligeledes slidgigt i begge hofter i lettere grad.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på retningslinjer for støtte til fjernelse af badekar og etablering af bruseniche.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at ansøger ikke var berettiget til at få hjælp til fjernelse af badekar og etablering af bruseniche, jf. servicelovens § 102, stk. 1.

Begrundelsen for afgørelsen var, at fjernelse af ansøgers badekar og etablering af en bruseniche ikke, på baggrund af en konkret vurdering af ansøgers fysiske funktionsniveau, kunne anses for nødvendig for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for ansøger.

Ankestyrelsen fandt således, at ansøgers behov for ændrede badeforhold kunne afhjælpes ved mindre omfattende og bekostelige ændringer af badeværelsets indretning.

Ankestyrelsen lagde ved afgørelsen til grund, at ansøger var omfattet af personkredsen i servicelovens § 102, stk. 1, hvorefter der skal være tale om en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Ankestyrelsen lagde ved afgørelsen vægt, at ansøger havde følger efter polio med stærkt nedsat kraft i mave- og rygmuskler, lammelse af højre arm, nedsat funktionsevne i venstre arm og nedsat lungefunktion efter lammelse af åndedrætsorganerne. Det var oplyst, at ansøger var i stand til at gå uden gangredskab, men at han hurtigt blev forpustet.

Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at ansøger selv havde oplyst, at hans nedsatte fysiske funktionsevne indebar, at han ikke uden uforholdsmæssigt besvær og risiko for fald kunne tage bad i det eksisterende badekar, som havde en kant på 62 cm.

Ankestyrelsen fandt imidlertid ikke fuldt tilstrækkeligt grundlag for, at ansøgers nedsatte funktionsevne nødvendiggjorde etablering af en bruseniche, idet hans aktuelle problemer i badesituationen på rimelig måde kunne afhjælpes med den af kommunen tilbudte bademulighed ved håndvask. Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at kommunen havde tilbudt ansøger skridsikring af terazzogulv og montering af håndbruser ved håndvask og taburet. Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at badeværelsets indretning og størrelse ikke var til hinder for etablering af den tilbudte bademulighed.

Ankestyrelsen lagde ved vurderingen til grund, at det, ifølge kapitel 13 i Socialministeriets vejledning af 5. marts 1998 om støtte til hjælpemidler, biler, boligindretning mv. ved afgørelse af sager om foretagelse af mere omfattende og bekostelige ændringer, påhviler kommunen nærmere at undersøge om en mere hensigtsmæssig eller økonomisk afhjælpning af boligforholdene kan tilvejebringes.

Ankestyrelsen lagde herefter vægt på, at ansøger, ifølge de foreliggende oplysninger, havde en betydelig kraftnedsættelse i begge ben, men at han havde gangfunktion uden anvendelse af gangredskaber. Ankestyrelsen fandt herefter, at ansøger, på baggrund af en lægelig vurdering, ville være i stand til at anvende en taburet i forbindelse med badning.

Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at ansøger var i stand til at anvende sin venstre arm og hånd i begrænset omfang og således - under hensyntagen til sine funktionsbegrænsninger - ville være i stand til at anvende en håndbruser, som var monteret ved håndvasken.

Ankestyrelsen tiltrådte således det sociale nævns afgørelse.